De onmogelijke keuze voor Zelensky

Beschrijving

President Trump heeft OekraÃ¯ne een ultimatum gesteld: accepteer zijn vredesplan vÃ³Ã³r Thanksgiving op donderdag 27 november, of ga alleen verder. Het is een dramatisch moment in een oorlog die al bijna vier jaar duurt. Zelensky noemde het â??een van de moeilijkste momenten in onze geschiedenisâ?• en beschreef de keuze waar zijn land voor staat: ofwel verlies van waardigheid, ofwel het risico een cruciale partner te verliezen. In een recente verklaring herhaalde Trump dat Zelensky het plan â??zal moeten goedkeurenâ?•, anders kan OekraÃ¯ne â??gewoon doorgaan met vechten door een koude winterâ?• â?? een waarschuwing die de urgentie onderstreept nu de deadline nadert.

Het plan dat Trump voorstelt, bestaat uit 28 punten en lijkt meer op een Russische wensenlijst dan op een evenwichtig vredesvoorstel. OekraÃ¯ne moet gebieden opgeven die het nu nog controleert, zoals de facto erkenning van Russische controle over de Krim en grote delen van de Donbas, moet zijn leger beperken â?? mogelijk tot de helft van de huidige omvang â?? en moet afstand doen van het plan om lid te worden van de NAVO. Bovendien zou Rusland de facto controle krijgen over de Krim en grote delen van de Donbas. Voor een land dat zich al jaren verdedigt tegen een brutale invasie, zijn dit bittere pillen om te slikken. Recente berichten wijzen erop dat zelfs bondgenoten als Nigel Farage de eis om het OekraÃ¯ense leger te halveren â??onacceptabelâ? vinden en wachten op een OekraÃ¯ens tegenvoorstel.

De Gaza-Tactiek

Wat het plan nog pijnlijker maakt, is de manier waarop het wordt gepresenteerd. Trump gebruikt dezelfde tactiek als bij zijn Gaza-akkoord: een strak tijdschema, druk op beide partijen, en de boodschap â??take it or leave itâ?•. Wanneer je een land vraagt om zijn territorium op te geven en zijn defensie te beperken, dan vraag je eigenlijk om capitulatie, niet om vrede. De Amerikaanse minister van Defensie Daniel Driscoll waarschuwde zelfs NAVO-functionarissen dat Zelensky een â??slechte toekomstâ?• tegemoet gaat als hij het plan afwijst, en benadrukte dat een akkoord essentieel is voor OekraÃ¯nes stabiliteit.

Poetin heeft al laten weten dat het plan een goede basis zou kunnen zijn voor onderhandelingen. Dat is geen verrassing. Het voorstel geeft hem bijna alles wat hij sinds het begin van de oorlog heeft geÃ«ist: controle over Oost-OekraÃ¯ne, erkenning van de annexatie van de Krim, en de garantie dat OekraÃ¯ne nooit lid wordt van de NAVO. Voor Rusland is dit een overwinning zonder verdere concessies te hoeven doen. Intussen sturen Amerikaanse generaals een delegatie naar Moskou om de militaire aspecten van het â??Trump-planâ?• te bespreken, wat de nauwe afstemming met Rusland verder illustreert.

Vage beloftes

De vraag is wat OekraÃ¯ne hier tegenover krijgt. Trump belooft veiligheidsgaranties, maar de details blijven vaag. Het document spreekt over â??consultatiesâ?• en mogelijke â??inlichtingen- en logistieke steunâ?• als Rusland opnieuw aanvalt. Maar er is geen concrete toezegging van militaire bijstand. Voor een land dat al jaren vecht met Amerikaanse wapens en steun, is dit een enorme stap terug.

Zelensky heeft aangegeven dat hij zal proberen om alternatieven aan te dragen en Europese partners te overtuigen. Hij sprak vrijdag met leiders van Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, en benadrukte dat OekraÃ¯ne nu het enige schild is tussen Europa en Poetins plannen. Die woorden raken de kern van het probleem: dit is niet alleen een OekraÃ¯ense crisis, maar een Europese veiligheidskwestie. Europese diplomaten noemen het plan â??schokkendâ?• en dringen aan op aanpassingen, terwijl de VS het als â??niet-onderhandelbaarâ?• presenteert. De Duitse bondskanselier Friedrich Merz, de Franse president Emmanuel Macron en de Britse premier Keir Starmer stemden tijdens een telefonische top met Zelensky in dat het OekraÃ¯ense leger niet mag worden gereduceerd.

De stem van het volk

Het is ook opmerkelijk hoe weinig aandacht Trump lijkt te hebben voor de OekraÃ¯ense bevolking zelf. Uit een recente enquÃªte blijkt dat 71 procent van de OekraÃ¯ners tegen territoriale concessies is. Deze mensen hebben de afgelopen jaren oorlog, verwoesting en verlies meegemaakt. Ze hebben hun steden zien bombarderen en hun energie-infrastructuur zien vernietigen. Voor hen is dit niet een abstracte onderhandeling, maar een kwestie van overleven en nationale identiteit. Op sociale media groeit de roep om standvastigheid: velen roepen op dat Zelensky â??de lijn moet houdenâ?• tot Poetin en Trump mogelijk verdwijnen.

Trump zegt dat Zelensky het plan zal moeten accepteren, en dat hij anders â??gewoon door moet vechtenâ?•. Maar vechten waarmee? Als Amerika zijn wapenleveranties en inlichtingensteun stopzet, staat OekraÃ¯ne er alleen voor. Europa kan veel doen, maar niet alles compenseren wat de VS leveren. Dit is geen eerlijke keuze, maar chantage: accepteer een slecht akkoord, of word in de steek gelaten. Analisten waarschuwen dat het plan niet leidt tot vrede, maar OekraÃ¯ne verzwakt en Amerika van Europa scheidt, wat de weg bereidt voor een grotere oorlog.

De mondiale gevolgen

Het plan roept ook vragen op over de geloofwaardigheid van Amerikaanse beloftes. Als Trump nu eist dat OekraÃ¯ne concessies doet in ruil voor vage veiligheidsgaranties, waarom zou Poetin zich dan in de toekomst aan een vredesakkoord houden? De Russische president heeft in het verleden al vaker verdragen geschonden. Zonder concrete handhavingsmechanismen is een vredesakkoord slechts een pauze voordat de volgende fase van het conflict begint. Sommigen suggereren dat Poetin het plan zelfs niet Ã©cht wil accepteren, maar het gebruikt om de banden tussen Trump en Zelensky te ondermijnen en de VS te dwingen OekraÃ¯ne te verlaten.

Wat Trump misschien niet begrijpt, is dat dit moment verder reikt dan OekraÃ¯ne. Bondgenoten wereldwijd kijken naar hoe Amerika een land behandelt dat zich dapper heeft verdedigd tegen een veel grotere agressor. Als de boodschap is dat trouw aan het Westen geen bescherming biedt wanneer het moeilijk wordt, dan zal dat consequenties hebben voor Taiwan, de Baltische staten en andere landen die op Amerikaanse steun rekenen.

Er is nog maar een paar dagen voordat de deadline verstrijkt. In die tijd zal er intensief worden onderhandeld, gebeld en gediscussieerd â?? met aanstaande bijeenkomsten in Zwitserland en Moskou. Misschien vindt Zelensky een manier om het plan aan te passen met Europese steun. Misschien stappen Europese leiders harder op de rem. Of misschien speelt Poetin zijn hand te hoog uit en vraagt hij te veel. Maar Ã©Ã©n ding is duidelijk: dit moment zal de toekomst van OekraÃ¯ne en de internationale orde voor jaren bepalen. En tot nu toe, met de druk die toeneemt en de concessies die worden geÃ«ist, ziet het er niet goed uit voor degenen die geloven in het verdedigen van soevereiniteit en internationale rechtsorde.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer

Abonneer op deze nieuwsbrief via www.aureus.eu/nieuwsbrief